

Lähimäisopas

Tietoja Botkyrkan kunnan sosiaalihuollon ja
hoito- ja huoltohallituksen Lähimäistuesta.

Alkupuhe

- Sulle joka puhut suomea, meänkieltä eli saamea
  - Lähimäisophaan sisälöstä
  - Sululaistuesta
  - Kukas räknäthään lähimäiseks?
  - Lakisäätänön tuki
-
- **Kunnan lähimäistuki**
  - Lähimäisnäkökulma
  - Perenäkökulma
  - Lastennäkökulma
  - Kenheen saatan kääntyä?
  - Kontaktitietoja lähimäistukheen
  - Lähimäistuki avustuksen kautta
  - Muu kunnan tuki lähimäisile
  - Lähimäistuki muitten järjestäjitten kautta
  - Lähimäistoimivalta & tulevaisuusfulmahti
  - Uskottu mies/eustaja
  - Mielipiteitä, valituksia ja hakea muutosta
  - Huolon ja hoijon inspeksjuuni (Inspektionen för vård och omsorg, IVO)

Alkupuhe

Sulle joka puhut suomea, meänkieltä eli saamea

Suomen kielen hallintoalue

Botkyrka on suomen kielen hallintokunta. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sitä, ette sie, joka haluat saatat käyttää suomea, sinun kontaktissa kunnan henkilökunnan kanssa. Sie päät saattaa saa vastauksia suomeksi sekä suullisesti ette kirjoituksissa.

Hallintoalueakuntana suomen kielelle Botkyrkan kunnalla on velvollisuus ette:

1. pyrkiä varmistamaan, ette on henkilökuntaa, jolla on suomen kielen taitoa, mutta kans henkilökuntaa jotka osaavat meänkieltä ja saamea. Ette toimia sillä tavalla merkitsee ette hallintoviranomhainen ottaa aktiivisia toimenpiteitä, jossa valvothaan ette on henkilökuntaa, jotka osaavat näitä kieliä ja aktiivisesti hakevat sellaista henkilökuntaa.
2. tarjota esikoulu- ja vanheemanhoitoa kokonaisuudessa eli huomattavana osana suomeksi, jos joku hallintoalueella sitä pyytää. Avoin esikoulu pitää kans järjestää suomeksi, jos sitä kysythään.

Meän vanheemile

Botkyrkassa on kaksi hoito- ja huoltoasuntoa missä on suomen kielen osastoja. Net on [Silverkronan](#) Tumbassa ja [Alby Äng](#).

Suorakontakti suomeksi

Tullingen kansalaiskontturissa Tullingen keskustassa toimii yksi suomenkielinen yhteiskuntaohjaajana.

Yksityisillä on koska hyvänsä oikeus ottaa yhteyttä Botkyrkan kunnan kanssa suomeksi, suullisesti eli preivissä/kirjoituksissa ja saa vastauksen suomeksi. Tämä ei tarkoita ette on aina paikalla suomenkielistä henkilökuntaa, mutta met kuntana haama sopivia ratkaisuja niiden tarpeitten perusteella mitä tulee esille.

Tämän lähimäisöphaan sisältö

Tämä opas on Botkyrkan kunnan Sosiaali- ja Hoitohallinnon yhteinen tieto. Sisältö perustuu eli on suoraan nouvettu näitten organisaatiojuniten verkkosivuilta eli painetuista tietomateriaalista. Ei yhtään muutoksia ole tehty asiasisälössä, ainuasthaan kielellinen sovittaminen ette teksti saapi yhteisemmän vaikutelman.

Ota aina yhteyttä vastaavhaan organisaatiojuniin ette olla varma, ette tiot on nykyajan tietoja.

Botkyrkan Lähimäistuki

Lähimäistuen tarkoitus on ette vahvistaa sinua, jolla on läheinen relasjuuni henkilhön joka tarttee tukea. Lapsile, nuorile ja raahvaile on monta erinlaista tukea.

Lähimäistuki on tarkotettu sulle, jolla on läheinen suhe henkilhön joka tarttee tukea ja jolla on psyykkinen sairhaus, jonkinlainen toiminanrajote, pitkäaikhainen sairhaus, lääkkeitten väärinkäyttö, riippuvuus eli iän vuoksi.

Lähimäistukea saatethaan tarjota ylheisenä palveluinsatsina eli avustuksena (katto sivu 8 ja sivu 14).

Kukas räknäthään lähimäiseksi?

Lähimäisenä tarkotethaan avio-mies/vaimo, vanhempi, huoltaja, lapsi, sisko, ystävä, kranni, koleega, isoäidi, eli -isä. Esimerkiks sitä saattaa lapsena tarttea tietoja ja tukea, jos mammala eli papala on sairhaus, toimintarajote eli lääkkeitten väärinkäyttö.

Nationellt Kompetenscentrum Anhörigas (NKA) tekstissä käytethään sanna lähimäinen merkityksessä henkilö joka hoitaa eli tukkee läheistä. Läheinen on se henkilö, joka tarttee tukea.

Lakisäätänön tuki

Lähimäistuki on ollu kuntapalveluna monta vuotta, mutta vuesta 2009 lähtien siitä tuli lakisäätänön velvolisuus kaikile kunnile (Sosiaalipalvelulaki), mikä merkittee, ette kaikki, jotka hoitavat eli tukevat sairasta, korkean iän vanheempaa eli toimintarajotetta, pittää räknätä lähimäiseksi.

Kunnan Lähimäistuki

Lähimäisenä sie voit saa tukea palvelumuotossa (koulutus, ryhmäkohtaamiset, tapahtumat) ja voit hakea tukea avustuksen kautta (erinlaisia insatsia sulle ittele ja sinun läheisile). Kunnan palvelutarjonta on ilmhainen (kuitekki joku aktiviteetit ja evenemangit voivat maksaa), kun taas avustus saattaa olla liitetty makshoon.

Lähimäisnäkökulma

Sosiaalihallitus (2016) on pannu paperile läjän pistheitä jotka pitävät ohjata toimintoja, ja jotka ottavat vaaria lähimäisten oikeuksia huolossa ja hoijossa. Nämät pistheet kuttuthaan "lähimäisperspektiiviks", ja ne perustuvat eettishiin, kylttyyriishiin ja suhteelishiin aspekthiin:

- Yhteistyö lähimäisten kanssa
- Tarjota lähimäiset osalistumhaan tutkimukshiin
- Ottaa huomihoon lähimäisten mielipitheet kun arvostethaan tarpheita ja toiminan totheuttamista
- Selvittää lähimäisten tarpheita ja ilmottaa kunnan tuesta

- Säänölinen kontakti
- Pittää huolen, ette siukkahoito ja sosiaalipalvelu on yhteistyössä.
- Ette lähimäistä kohelthaan kunnioittavasti/otethaan huomihoon hänen elämäntilanteen, johon kuuluu eetnisuus ja kyltyyri

Perenäkökulma

Tämä perspektiivi perustuu lähimäisnäkökulmhaan ja tarkoittaa, ette ammattilaisten lähtökohta on, ette kaikki ihmiset syntyvät, elävät ja on riippuvaisia suhteista muihin. Pere on se muoto, jota met usseimiten ajattelma tässä yhteydessä. Kyse on ette ymmärtää ja nähä vuorovaikutusta suhteissa, työskentellä suhteisiin perusteltu käyttäytyminen sekä käsittelyssä ette hoijon ja huolon suorittamisessa. Ette lua mahdollisuuksia osalistumisheen, yhteistyöhön ja dialooghiin lähimäisten, käyttäjitten ja ammattilaisten välillä.

Symtoomit ja diagnoosi vaikuttavat kaikkia perheessä, mutta ei samala tavala. Ette saa tietoja ja informasjuunia ja mahdollisuuden perheenjäsenenä puhua omista kokemuksista ja tuntheista on näyttäny olla tärkeä ette ehkäistä stressiä ja sairhautta.

Lastennäkökulma

Lastenkonvensjuuni on 1/1 2020 lähtien osa Ruottin lakia, mikä tarkoittaa, ette lasten mielipitheet ja kokemukset pittää sisältää tutkimuksiin, insatsiin ja aktiviteettiin. Yhteenvetona lastenkonvensjuuni käsittelee seuraavia aloja;

- Kaikila lapsila on samat oikeudet ja sama arvo. Ei yhtäkhään lasta saa syrjiä.
- Lapsen eut on aina ensi käessä kaikissa toiminoissa jotka koskevat lasta.
- Lapsela on oikeus ellää ja kehittyä.
- Lapsela on oikeus sanoa, kuinka hän haluaa jonku asian. Raahvaitten pittää kuunella lasta ja kohtella lasta kunnioittavasti.
- Lapsila joila on toimintarajote on sama oikeus kuin muila lapsila.

Tätä puolesthaan saatethaan kuvata kolmessa osassa; raahvaitten perspektiivit lapsista, lasten näkökulmasta ja lasten oikeuksista. Botkyrkassa on erityinen lastenombyyti, ketä lapset ja raahvaat voivat käyttää kysymyksilä. Lastenombyytin tehtävä on ette:

- Valvoa lasten ja nuorten tarpeita ja asioita, kun raahvaat ottavat päätöksiä.
- Informeerata ja kouluttaa FN:n lastenkonvensjuunista.
- Kattoa perhään, ette raahvaat kuuntelevat, mitä lapsila ja nuorila on sanottavaa.
- Helpottaa nuoritten ja pulitiikeritten kohtaamisia. Kontakti: Natsnet Kiflemariam, Telefooni: 08-530 615 77

Kenheen mie saatan kääntyä?

Käsittelijä.

Kunnassa on usseita erityyppisiä käsittelijöitä. Yhteistä niile on se, ette net ottavat vasthaan ja tutkivat insatsin hakemuksia (joita kuttuthaan useasti avustukseksi) ja seuraavat ylös myönetyitä insatsia.

Insatsit voivat koskea hakemuksia ekonoomisen tuesta aina kotipalveluihin ja vanheemasunthoin. Käsittelijät saattavat antaa perustietoja lähimäisaktiviteeteista ja lähimäistuesta.

Kansalaiskeskus

Sinun paikan Kansalaiskeskuksessa sie voit saa henkilökohtaista ohjausta ja tukea. Yhteiskuntaopastajat vastaavat sinun kysymykshiin ja antavat ohjausta kysymykshiin jotka koskevat kunnan toimintoja ja valtion virastoja sekä hoitavat jonkin verran kunta-asioitten käsittelyä.

Sie voit esimerkiksi saa apua ymmärthään preiviä ja päätöksiä, täyttää blankettia sekä apua kirjottaa valituksen, jos sie uskot, että yks päätös on väärä. Kontturissa on kans tietoja siitä palvelusta ja tuesta, joka koskee eri-ikäisiä eli jos sulla on toimintarajote.

Sie voit saa apua ette hakea:

- esikoulua, koulua ja vapa-aijankoulua
- kuljetuspalvelua ja Ruottin maan kuljetuspalvelua
- parkkeerinkiluppaa henkilöile, jolla on toimintarajote
- kunnan vuokratakuu

Lähimäisiä henkilöile jotka on vanheemat, on heiko muisto/kognitiivinen sairhaus (demensi) eli toimintarajote (LSS).

Huolto- ja hoitohallinnossa on lähimäiskoordinaatturi. Lähimäiskoordinaatturin tehtävät on kolmen osaset. Ensimmäinen osa koskee lähimäistoiminan organiseerinkiä, jossain määrin lähimäistoiminan totheuttamista ja arvostelua. Nämät saattavat esimerkiksi olla luentoja, henkilökohtaisia keskusteluja, ryhmätoimintaa eli telefooninneuvontaa. Toinen osa koskee hallinon henkilökunnan koulutusta ja lopuksi valvoa, olla yhteistyössä ja kehittää lähimäistukea. Lähimäiskoordinaatturin päätehtävä on toisin sanottu ette olla toimintasuunthainen, ei asioitten hoitaja.

HUOMAA! Lähimäiskoordinaatturila ei ole käytettävänä sinun lähimäisen sjurnaalia. Se on vain palvelutoiminta.

Yksityisiä keskusteluja Lähimäiskoordinaatturin kans

Sie voit varata korkeinthaan 5 yksityistä keskustelua lähimäiskoordinaatturin kans.

Keskusteluja ei dokumenteerata, ja net on salaisuussuojatut, mutta ei jos on lapshiin liittyviä vaivoja eli rikoksia, jotka antavat vähhiinthään vuen fankilaa. Sillon on velvolisuus raporteerata. Keskustelut voithaan pittää telefoonin, viiteon eli fyysisen kontaktin kautta. Ylheiesti se mennee kätevämin saa telefoonin kautta kontaktin.

Keskustelut häätty varata etukätheen, ja ei ole akyyttiaikoja. Keskusteluja ei mene verratta kyraatturikeskusteluhin eli terapihaan, vaan net käythään läheisen ihmisen kans, joka tuntee lähimäisalan ja saattaa kuunella, antaa tukea, ohjausta ja tietoja. Jos sie tarttet sie voit pyytää tulkkia.

Kontaktitietoja lähimäiskoordinaatturille huolto- ja hoitohallinossa.

Telefooninumero; 08-530 610 69. Jätä nimi ja numero sillon Lähimäiskoordinaatturi soittaa sulle niin hoppua kun mahdollista.

E-posti; anhorigstod@botkyrka.se

Lähimäiset henkilöille joilla on psyykinen epäterhveys ja riippuvaisuus

Jos sie olet raavas lähimäinen jollekki jolla on psyykinen toimintarajote, sie voit ottaa yhteyttä sosiaalipsykiaatrian yksikön kans ette saa lissää praktiska tietoa.

Soita numerhoon 08–530 617 66 eli kunnan telefooniväkselin kautta, telefooni 08-530 610 00.

Jos sie olet lähimäinen raavas henkilöle, jolla on lääkkeitten väärinkäyttö eli riippuvuus sie saatat hakea tukea Raavasyksiköstä (Vuxenenheten). Soita Beroenderådgivningen (Riippuvuusneuvonta) telefooni numerhoon 0727-03 79 90 ette saa tietoja, mitä tukea ja apua sie voit saa lähimäisenä.

Jos sie olet lapsi eli nuori (alle 18-vuotta) ja sie olet lähimäinen henkilöle, jolla on lääkkeitten väärinkäyttö eli riippuvuudesta kärsivä, sie saatat lukea lissää lasten ja nuorten tuesta fliikin alta "Omsorgs & socialt stöd" sivula www.botkyrka.se

Lähimäistuki avustuksen kautta (helpotus) sulle joka annat huoltoa omassa koissa.

Lähimäistuki avustuksen kautta sie ja sinun lähimäinen haetta avustuksen käsittäjältä eli yksiköitten vasthaanotoilta.

Käytä blankettia eli e-palvelua " Ansökan om bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL" (Sosiaalipalvelulain mukhainen avustuksen hakemus, SoL). Sen voipi tehä elektroonisela blanketila kotisivula, telefoonin kautta 08-530 610 00 eli sinun kansalaiskeskuksessa.

Sie joka hoijjat läheistä kotona, voit saa apua vanheemanhoijosta. Tuki on sen takia ette sie voit levätä ja saa mahdollisuuden omhaan aikaan. Sie ja/eli sinun läheinen maksatta kostanuksen tällaisista insatsista. Kuinka paljon se maksaa riippuu sinun läheisen tuloista ja siitä, kuinka paljon apua tet saatta. Sie voit soittaa Kansalaiskeskuksheen ja kysyä maksoitten käsittelijältä lissää tietoja.

a) Lyhyajanasunto/vaihtohoito huolto- ja hoitoasunossa

Jos sinun läheinen tarttee saa tilapäisesti ekstra hoitoa, hän voipi saa lyhyaikasen paikan eli vaihtohojjon hoito- ja huoltoasunossa. Hoitoa voithaan saa yksittäisen kerran (lyhyaikanen asuminen) eli usseita toistuvia kertoja pitemmän perjuutin (vaihtohoito). Lyhyaikasta asuntoa/ /vaihtohoitoa saatethaan tarjota sinun läheisele, jos sie jouvut lähtemhään tilapäisesti reishuun eli jos sie tarttet toistuvia perjuutin helpotuksia. Se voipi kans olla sitä ette sinun läheinen on hyvin heiko ja tarttee ekstra hoitoa sairalahojjon jälkhiin.

b) Päivätoiminta

Päivätoiminassa sinun läheinen pääsee pois vähäksi aikaa, kohtaa muita ja saattaa osalistua erinlaishiin aktiviteetteihin. Päivätoimintaa voipi vieraila kerrasta viitteen kerthaan viikossa. On kans maholista saa apua reishuin päiväkothiin ja sieltä pois.

c) Kotipalvelu – vaihto koissa

Jos sulla on hyvin stressinen hoitotilane, kotipalvelu saattaa ottaa yli hoitovastuun sinun läheisestä päivän ja illan aikana eli viikonlopun aikana. Silla tavala sie saat ommaa aikaa koin ulkopuolela. Työvuoron vapautus on ilmhainen jopa 15 tiimaa/kuukauessa.

d) Kotipalvelu – apua arkipäivän hommitten kans

Sie joka olet hoitajana saatat saa helpotusta koissa arkipäivän hommitten kans kun stäädaus, pyykinpeso eli muu koin hoito. Kotipalvelu antaa sulle sen avun.

Muu kunnan tuki lähimäisile

Lastenvoima

Erityisesti kokhoonpantut lähimäisryhmät lapsile ja nuorile joila on vanhempia joila on psyykkissää vaivoja. Lastenvoima tarjothaan yhteistyössä Huddingen kunnan ja Psykiatri sydvästän kans.

Kontakti: Myra Hemmingsson, telefoni 0708-89 20 06

Vanhemitten kohtauksia ja opintopiiriä

Met tarjoama ylheisiä luentoja ja vanhemitten tukiohjelmia kaikile Botkyrkan kansalaisile, joila on lapsia, eli siis sekä vanhemile ette lähimäisile. Sulla ei tartte olla vaikeuksia sinun vanheman rollissa. Vanhemitten treffissä sie saat tutkimuksheen perusteltuja tipsiä ja neuvoja siittä, kuinka sie voit vahvistaa sinun ja sinun lapsen välistä kontaktia ja välttää tarpheettomia riitoja ja saa arkipäivän kulkemhaan rauhan nimessä. Sie saat vaihettaa kokemuksia muitten vanhemitten kans, saa työinstrymenttiä, jotka helpottavat dialogia sinun lapsen kans, ja löytää uusia, vähemin riitasia polkuja.

Kontakti ja ilmottautuminen: duforalder@botkyrka.se eli 08-530 610 00 ja pyyää saa kontaktia henkilön kans, joka hoittaa ja pittää vanheman koulutuksen kursia.

Kun sie tehet intresseilmotuksen, muista kirjottaa meilhiin:

- Nimi
- Atressi
- Telefooninnumero
- E-posti aressi
- Sinun lapsen/lasten ikä/iät

ABC (kaikki lapset pääpistheenä)

Haluatko sie eistää sinun lapsen kehitystä ja terveyttä? Onko sulla 3–12-vuotihaita lapsia ja haluat kohata muita vanhempia ja vaihettaa kokemuksia kuinka se on ette olla vanhempi?

Treffit koskevat muun muassa kuinka sitä vanhempana saattaa eistää oman lapsen kehitystä ja vahvistaa lapsen uskoa omhaan kykhyyn. Kuinkas met saatama saa läheiset relasjuunit toimimhaan ja kuinka met voima vähentää ja ehkäistä perheen konfliktia? Met kohtaama neljä kertaa joka 1-3 viikon kuluttua ja yks viimi kohtaus 2-3 kuukauven jälkhiin.

Kontakti ja ilmottautuminen: duforalder@botkyrka.se

Komeetti

Haluatko sie vähentää riitoja ja konfliktia sinun lapsen kans? KOMET on vanhemantuki, jonka tavote on ette parantaa vanheman ja lapsen välistä kontaktia. KOMET on strykyreeratut ryhmätreffit niile vanhemile, jotka haluavat saa pareman suhteen omitten lasten kans ja enemän hauskoja hetkiä yhdessä. Kohtaamiset on suunnattu niile vanhemile, joila on 3–11 vuotta vanhoita lapsia ja jotka kokevat paljon taisteluja, riitoja, vihaisia purkauksia ja jankutusta kotona.

Kontakti ja ilmottautuminen: duforalder@botkyrka.se

Teemakohtauksia ja teini-ikäiset vanhemat

Teemailloitten aikana met käymä yhdessä läpi arkipäivän tilantheita, joita usseimat vanhemat saattavat tunnistaa. Met kattoma filmiä, opima toisitten kokemuksia ja mitä tutkimus on saanu selvile.

Kohtaamisten teemat

- Teini-ikäaika, uusi kehityksen faasi ja liittyminen
- Riski- ja suojafakturit
- Vaikeuksia ja haastheita
- Pittää ittestä huomiota

Kontakti ja ilmottautuminen: duforalder@botkyrka.se

Perheeneuvonta

Perheeneuvonala on psyykkuterapeuttisesti koulutettua henkilökuntaa, joka saattaa auttaa, teitä jotka oletta raahvaita, komynikasjuuni ja relasjuuni prubleemissa. Sjournaalia ei pietä, ja ne on erityisen salhaissuojatut. Nimettömänä voipi pysyä. Keskustelut on 90 minuuttia pitkät ja maksavat 350 SEK / kerrasta.

Perheeneuvonta on yhteinen monele kunnale. Siksi sie, joka olet Botkyrkan kansalainen, otat yhteyttä Huddingen kunnan perheeneuvonan kans. Botkyrkan kunnan asukkaat ei sisäly Huddingen kunnan vebbisivuilta tarjotut altternatiivi palvelun toimittajoihin.

Kontakti: 08-535 300 00, e-posti: huddinge@huddinge.se

Perheen- ja vanhemantuki

Me, jotka olemme töissä perheen ja vanhemman tuen kanssa, saatamme antaa sulle neuvoja ja tukea sinun vanhemmanrollissa. Meidän tuki on suunnattu vanhemmille, jolla on alle 18-vuotta vanhaat lapset, lapsia ja nuoria alle 21 vuotta ja muille tärkeille raahvaile, jotka on sinun lapsen ja sinun perheen lähellä. Meidän kanssasi voit saada telefontuontaa, yksityistä tuontaa eli tukea, perhekeskusteluja ja kohtauksia sukulaisten eli muitten ihmisitten kanssa, jotka on tärkeät sinun perheelle. Yhessä sinun kanssa me päätämme, mikä tukimuoto sopii sulle parhaiten.

Kontakti: 08-530 623 60 (ma-pe kello 9.00 -12.00)